

Seat No. :

XZ-141

April-2013

M.Com. (Sem.-IV)
508 : Risk Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

1. (a) જોખમની વ્યાખ્યા આપો. સંવાદીય જોખમના પ્રકારો સમજાવો. 7

અથવા

જોખમનું પડતર એટલે શું ? જોખમના પડતરના અંગો સમજાવો.

- (b) ટૂકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4

- (i) જોખમનું અંકુશ કેવી રીતે થાય ?
(ii) સંભવિત મહત્તમ નુકસાન એટલે શું ?
(iii) જોખમનું વિતપોષણ એટલે શું ?

- (c) તંકાવત દર્શાવો : 3

- (i) જોખમ અને અનિશ્ચયતા.
(ii) શુદ્ધ જોખમ અને સંવાદીય જોખમ
(iii) ગતિશીલ જોખમ અને રિશર જોખમ

2. (a) જોખમ સંપર્ક એટલે શું ? જોખમ સંપર્કના પ્રકારો સમજાવો. 7

અથવા

જોખમ ત્યાગ એટલે શું ? જોખમનું ત્યાગ કેવી રીતે અને ક્યારે થાય ?

- (b) ટૂકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4

- (i) જોખમનું મૂલ્યાંકન એટલે શું ?
(ii) મોટાં આંકડાનો નિયમ એટલે શું ?
(iii) જોખમની વૈવિધ્યકરણ એટલે શું ?

- (c) એક-બે લિટીમાં જવાબ લખો : 3

- (i) જોખમ અંકુશ એટલે શું ?
(ii) મધ્યવર્તિ સ્થિતિમાનના માપ જણાવો.
(iii) જોખમ ઓળખ એટલે શું ?

3. (a) જોખમ વિતપોષણનું અર્થશાસ્ત્ર સમજાવો. 7

અથવા

જોખમ વિતપોષણને અસર કરતાં બાબુ પરિબળો સમજાવો.

- (b) ટૂકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે) : 4

- (i) વીમાની મર્યાદા જણાવો.
(ii) એકત્રીકરણ વ્યવસ્થાઓ એટલે શું ?
(iii) જોખમ તબદીલી એટલે શું ?

3

- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો:
 (i) જોખમ વિતપોષણના મુદ્દાઓ (પ્રશ્નો) જણાવો.
 (ii) કરારને લગતું જોખમ તબદીલી એટલે શું?
 (iii) વીમાનો પ્રીમિયમ ભાર એટલે શું?

4. (a) જોખમ ધારણાં એટલે શું? જોખમ ધારણાંના લાભો સમજાવો.

7

અથવા

જોખમ ધારણાં નીતિનાં નિર્ણાયકો સમજાવો.

- (b) દૂકમાં જવાબ લખો (ગમે તે બે):

4

- (i) સાહસિક એકમ જોખમ સંચાલન એટલે શું?
 (ii) ઈષ્ટતમ ધારણાં એટલે શું?
 (iii) અવલંબી અથવા આકસ્મિક ઘટના ભંડોળ એટલે શું?

- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો:

3

- (i) જોખમ તબદીલી અને ધારણાં વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 (ii) વીમા વર્ગ જે ફરજિયાત હોય તેનો ઉદાહરણ આપો.
 (iii) પ્રતિકુલ પસંદગી એટલે શું?

5. સાચા જવાબની પસંદગી કરો:

14

- (1) _____ નુકસાનો નફા-નુકસાન ખાતે પ્રત્યક્ષ ઉધારી શકાય.
 (a) ઊંચી ઉગ્રતા (b) મધ્યમ ઉગ્રતા (c) નીચી ઉગ્રતા

- (2) વીમો _____ ઉગ્રતા _____ પુનરાવર્તન નુકસાનો માટે જોખમ વિતપોષણનું આદશ સાધન છે.

- (a) નીચા-નીચા (b) ઊંચા-ઊંચા
 (c) ઊંચા-નીચા (d) નીચા-ઊંચા

- (3) _____ પુનરાવર્તન _____ ઉગ્ર જોખમ એકમ ધારણા કરે તો તે સર્વશ્રેષ્ઠ છે.
 (a) નીચા-નીચા (b) ઊંચા-ઊંચા
 (c) ઊંચા-નીચા (d) નીચા-ઊંચા

- (4) જોખમ _____ અપેક્ષિત નુકસાનનું પડતર ઘટાડવાનો પ્રયત્ન કરે છે.
 (a) ઓળખ (b) વિતપોષણ
 (c) અંકુશ (d) ધારણા

- (5) મોટા ભાગના જોખમો એકમની _____ હોય છે.
 (a) બાહર (b) અંદર
 (c) દૂર (d) નજીક

- (6) _____ જોખમ સંપર્ક અને કિયાત્મક કારણોની યાદીનો સૌથી સરળ સ્વરૂપ છે.
 (a) તપાસ યાદી (b) પડકાર વિશ્લેષણ
 (c) ઘટના વિશ્લેષણ (d) ફલો ચાર્ટ

- (7) વસ્ત માર્ગો પર ગતિ સીમાઓ _____ નો ઉપાય છે.
 (a) જોખમ અટકાવ (b) જોખમ અલ્યાંશ
 (c) જોખમ વૈવિધ્યકરણ (d) જોખમ ત્યાગ

Seat No. : _____

XZ-141

April-2013

M.Com. (Sem.-IV)**508 : Risk Management**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

Instructions : (1) All questions are compulsory.
 (2) Figures to the right indicate marks allotted to each questions.

1. (a) Define Risk. Explain the types of speculative risks.

7

OR

What is cost of risk ? Explain the constituents of cost of risk.

- (b) Answer in brief (any two) :

4

- (i) How can risk be controlled ?
- (ii) What is probable maximum loss ?
- (iii) What is Risk Financing ?

- (c) Distinguish between :

3

- (i) Risk and Uncertainty
- (ii) Pure Risk and Speculative Risk
- (iii) Dynamic Risk and Static Risk

2. (a) What are Risk Exposures ? Describe the types of Risk Exposures.

7

OR

What is Risk Avoidance ? How and when can risks be avoided ?

- (b) Answer in brief (any two) :

4

- (i) What is Risk Evaluation ?
- (ii) What is law of Large Numbers ?
- (iii) What is Risk Diversification ?

- (c) Answer in one-two sentences :

3

- (i) What is Risk Control ?
- (ii) State the measures of Central Tendency ?
- (iii) What is Risk Identification ?

3. (a) Explain the economics of Risk Financing.

7

OR

Explain the external factors affecting Risk Financing.

- (b) Answer in brief (any two) :

4

- (i) State the limitations of Insurance.
- (ii) What are Pooling Arrangements ?
- (iii) What is Risk Transfer ?

- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3
 (i) State some issues in risk financing.
 (ii) What is contractual risk transfer ?
 (iii) What is Insurance Premium Loading ?
4. (a) What is Risk Retention ? Explain the benefits of Risk Retention. 7
OR
 Explain the determinants of a risk retention policy.
- (b) Answer in brief (any two) : 4
 (i) What is Enterprise Risk Management ?
 (ii) What is Optimal Retention ?
 (iii) What are Contingency Funds ?
- (c) Answer in **one-two** sentences only : 3
 (i) Distinguish between risk transfer and retention.
 (ii) Give an example of a class of insurance which is mandatory.
 (iii) What is Adverse Selection ?
5. Select right answer : 14
- (1) _____ losses can be charged to the profit and loss account directly.
 (a) High Severity
 (b) Medium Severity
 (c) Low Severity
- (2) Insurance is an, ideal risk financing tool for _____ severity _____ frequency losses.
 (a) Low-Low (b) High-High
 (c) High-Low (d) Low-High
- (3) _____ frequency _____ severity risks are best to retain.
 (a) Low-Low (b) High-High
 (c) High-Low (d) Low-High
- (4) Risk _____ attempts to reduce the cost of expected losses.
 (a) Identification (b) Financing
 (c) Control (d) Retention
- (5) The majority of risks lie _____ the organization.
 (a) Outside (b) Within
 (c) Distant from (d) Near
- (6) _____ is the simplest form of listing the risk exposures and operative causes.
 (a) Check list (b) Threat Analysis
 (c) Event Analysis (d) Flow chart
- (7) Speed limit on busy roads is a loss _____ measures.
 (a) Prevention (b) Minimization
 (c) Diversification (d) Avoidance